

Mødedeltagerne og de øvrige indbudte

Feldborg Statsskovdistrikt

J.nr. SNS-4332-00116

Ref. jepsc

Den 13. december 2007

Rosborg Sø projektet - Konklusionsreferat af mødet med lodsejere og organisationer den 20. november 2007 i Krogsgårde

Deltagere:

Lodsejerne: Inge Nette og Leif Kirkby Nielsen samt Bodil Stadsgaard Svaneborg

Miljøcenter Ringkøbing: Søren Hald og Karen Thingsgaard

Sportsfiskerforbundet: Keld Mortensen

Friluftorganisation: Karen Jensen

Jægerforbundet: Leif Kirkeby Nielsen (også lodsejer)

DOF Nordvestjylland: Lars Mogensen

Landboorganisationerne i Viborg Kommune: Karsten Svendsen

Viborg Kommune, Miljøforvaltningen, naturafdelingen: Lone Kjær

Forsvaret: Ole Noe og Anne Marie Christiansen

Skov- og Naturstyrelsen Feldborg: Poul Ravnsbæk og Jes Philipsen Schmidt (ref.)

Mødet blev afholdt efter den udsendte dagsorden:

1. Let anretning
2. Velkomst v/Poul Ravnsbæk
3. Præsentation af mødedeltagerne
4. Resumé af drøftelserne af forundersøgelsen og forslag til supplerende undersøgelser v/Jes
5. Diskussion
6. Præsentation af projektets milepæle/tidsforløb v/Jes
7. Konklusion og afslutning v/Poul

Ad 2: Velkomst v/Poul Ravnsbæk

Poul bød velkommen og takkede for, at mødedeltagerne ville afse tid til at hjælpe Distriktet med at diskutere Rosborg Sø projektet, så de rigtige hensyn bliver varetaget.

Poul oplyste, at Rosborg Sø-projektet er ét af de fire projekter, som Distriktet havde fået "Miljømilliard-penge" til at gennemføre.

Poul oplyste endvidere, at inden projektet kan gennemføres, må der gennemføres forundersøgelser, dels en teknisk/biologisk og dels en ejendomsmæssig forundersøgelse. Militæret ejer ca. 98 % af området og 9 lodsejere ejer resten.

Helt overordnet er formålet med den teknisk/biologiske forundersøgelse at opgøre, hvilke interesser, der findes i et givet område, og hvordan disse interesser bedst sikres og udbygges.

Distriktet ønsker med projektet, at dette kan medvirke til, at det er muligt at opnå en gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget samlet set, at sikre den største biodiversitet samt fjerne kvælstof, fosfor og okker fra området.

Distriktet har fået udarbejdet en teknisk/biologisk forundersøgelse. Forundersøgelsen har været drøftet med lodsejerne og Miljø Center Ringkøbing, Danmarks Miljøundersøgelser og Skov- og Naturstyrelsen.

På denne baggrund foreslår vi, at forundersøgelsen suppleres med yderligere undersøgelser med det ønske at få en mere dækkende kortlægning af naturværdierne i området.

Poul oplyste afslutningsvis, at der i dagsordenen var lagt op til, at vi skulle have organiseret projektet på dette møde. Poul foreslog, at vi afventede med dette, indtil de supplerende undersøgelser foreligger.

Ad 3: Præsentation af mødedeltagerne

Alle præsenterede sig.

Ad 4: Resumé af drøftelserne af forundersøgelsen og forslag til supplerende undersøgelse v/Jes Philipsen Schmidt og Karen Thingsgaard

Jes præsenterede forhistorien for Miljømilliard projektet og viste billeder af området fra september 2006, som Erling Krabbe, Skov- og Naturstyrelsen havde taget.

Karen forholdt sig til, hvorvidt det ud fra den teknisk/biologiske forundersøgelse (Orbicon) er muligt at vurdere, hvorvidt der kan opnås en gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget og gav en foreløbig vurdering af hængesækkens biologiske indhold.

Konklusionen var,

- at det ikke ud fra forundersøgelsen er muligt at foretage disse vurderinger,
- at forudsigelserne om en fremtidig søs tilstand ikke var muligt, idet der ikke er kendskab til betydningen af omsætningen af hængesækken,
- at risikoen for at vandløbet (B1 målsat) nedstrøms søen vil blive forringet, er stor
- at der er adskillige væld og andre mosetyper med meget stor botanisk værdi i den tidligere søbund, og at disse rummer store bestande af truede mos-arter
- at "hængesækken" består af en række naturtyper (bla. rigkær, vældtyper, hængesæk)
- at der er registreret bilag II arterne Blank seglmos (stor sjældenhed i hele Europa) og Kildevælds vindelsnegl
- at der er registreret adskillige andre arter, som på landplan er truet,
- at det ud fra en samlet betragtning ikke er ønskeligt at gennemføre projektet, som det er beskrevet i forundersøgelsen på det foreliggende grundlag, og
- at området må holdes lysåbent ved rydning af busk- og træopvækst samt afgræsning

Jes oplyste vedr. de supplerende undersøgelser, at disse skulle beskrive et projekt, hvor der er sø- og moseflader, og hvor der kan opnås gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget og sikre gode livsvilkår for områdets øvrige plante- og dyreliv samt fjerne næringsstoffer og evt. okker. Den supplerende undersøgelse må derfor bla. give svar på nedenstående:

- fastlægge de forhold, der er styrende for, hvorvidt hængesækken kan bevares som en sammenhængende hængesæk ved evt. vandstandshævning
- stille forslag til reduktion af eksisterende pilevækst samt hæmning af fremvæksten af pil
- stille forslag om pleje af området
- vurdere, hvorvidt området efter projektgennemførelsen kan fastholde eller opnå gunstig bevaringsstatus for habitatområdets udpegningsgrundlag
- fastlægge i detaljer, hvor der bliver frit vandspejl
- beskrive den sandsynlige udvikling for søen
- gennemføre en biologisk vandløbsundersøgelse af Mønsted Å gennem området (ikke foretaget i forundersøgelsen) og

- udarbejde en beskrivelse af Mønsted Å's tilstand nedenfor projektområdet (ikke foretaget i forundersøgelsen)

Ad 5: Diskussion

Spørgsmål: Hvad vil der ske, såfremt der ikke gennemføres et projekt? Formentligt på grund af nedfald af luftbåren kvælstof gror sådanne områder i hele landet til med buske og træer. Da området er et Habitatområde, skal der opnås gunstig bevaringsstatus, og derfor må "hængesækken" så vidt muligt være lysåben.

Spørgsmål: Det er ikke muligt at opnå alle ønskerne samtidigt? En tilstrækkelig høj vandstand under hængesækken vil kunne hæmme væksten af pil. På den anden side vil en tilstrækkelig høj vandstand måske bevirke, at hængesækken ikke kan bevares, og at pleje ved græsning ikke er muligt?

Ønske fra lodsejer: Skal der være frit vandspejl, skal søen have en vis dybde!

Udsagn fra Poul: Projektet skal både sikre, at naturværdierne bevares/udbygges, og at der fjernes næringsstoffer for at opfylde kriterierne for at være et Særligt vand- og naturprojekt!

Alle mødedeltagerne udtrykte tilfredshed med, at projektet nu fik et andet sigte end det beskrevet i forundersøgelsen og støttede ønskerne om at gennemføre de supplerende undersøgelser.

6. Præsentation af projektets milepæle/tidsforløb v/Jes

Punktet udgik.

7. Konklusion og afslutning v/Poul

Poul konkluderede, at der var en bred tilslutning til, at området plejes i stedet for at oversvømme området, som drøftet på et tidligere lodsejermøde (25. april 2007).

Poul oplyste endvidere, at Distriktet må nu overveje, hvordan projektet kan gennemføres således, at der både opnås den ønskede natur (Habitatområde) og samtidig fjernelse af næringsstoffer og evt. okker. Er dette ikke muligt, må Distriktet overveje, hvorvidt projektet skal opgives.

Med venlig hilsen